איש בשורה אני היום: בש־
ע הבא, בעוד שבועיים לכל
מאוחר, החיים יחזרו לרחוב,
שוב לא תרגישו צורך להסת־
ל לאחור; השגרה תעשה את

אפשר לתת תרופה להקלה, כי
אנחנו לא יודעים לטפל בשורש,
אלא רק בסימפטומים.

"גובה הלהבות" יעלה ויירד
חליפות, ו"גורמי הביטחון"

על "כוחו של גורל" כותבים
אופרה, כי הגורל עלום ודרמטי.
על כוחו של הרגל כותבים רק
טור, כי ההרגל צפוי ובנאלי.

והאדיה הצלולה מנחמת.

מיליונים בשנה, ואין לה כסף
להיערך כראוי לחורף, לרוח,
לגשם ולשלג. לעומת זאת, יש
לה 23 מיליון שקל לשנה כדי

לביצוע הרפורמה, כלומר,
בוא המשיח, נמשיך לסמ־
תוקים ומשברים, וצרפתי
לנהל את החברה — לת־
מדינת ישראל והעולם הש־

קרולינה לנדסמן

למנוע את רצח רבין

שרים שנה חיכה בנימין נתניהו לרגע שבו מתנ־ גדיו ילבישו אותו במדי נאצי. עשרים שנה הוא המתין להזדמנות להתקוז עם הש־ מאל על ההסתה שהוא עצמו הוביל נגד יצחק רבין. דמותו של ראש הממשלה במדי נאצי נהפכה לסמל של ההסתה שקדמה לרצח. נתניהו מכיר היטב את הלוגוס הישראלי, המתהפנט מדימוי או ממקרה פר־ טי ועיוור לתמונה הכללית. די־ מוי תחת דימוי, יודע נתניהו, זה כל מה שצריך כדי להיפטר רט־ רואקטיבית מההאשמה שדבקה בו. לא שאי פעם הוא הודה בה.

נתניהו אומר בעצם ככה: אנ־ חנו בימין לא הסתנו לרצח רבין, אפילו שהוא נרצח, ואתם בש־ מאל מסיתים לרצח שלי, אפילו שלא תרצחו אותי. נתניהו לוכד את הישראלים בתוך עולם של די־ מויים, ומחליף כהרגלו בין הממשי להיפותטי: הרצח ההיפותטי של נתניהו מועזע יותר מאשר הרצח הממשי של רבין.

המעצר של חגי עמיר הוא דוג־ מה טובה: על פניה הפעולה מוכי־ חה, ש"למדנו משהו ב־20 השנים האחרונות". הנה, ברגע שהעמי־ רים נערכים לכאורה מחדש לעבור ממלים למעשים, המדינה מגיבה מיד — הפעם ללא היסוס. למע־ שה, אין זו אלא פעולת הסוואה. לו המדינה היתה באמת מעו־ ניינת להילחם בתופעת האלימות המילולית ו"ההסתה מימין", יש בפייסבוק כמה מאות אלפי "יוז־ רס" שהיה צריך לטפל בהם לפני חגי עמיר. שלא לדבר על חבורות של בריונים שמסתובבות ברחו־ בות וצדות ערבים. למעשה, המ־ דינה נערכת למנוע את רצח רבין על ידי עמיר. ישראל של נתניהו מעמידה פנים, כדי ליצור אשליה שהיא היתה מעוניינת למנוע את מה שהיה.

והחברה התהפנטה מחדש מהדימוי שתחבו בפניה: שוב האחים עמיר קוראים לאלימות, חייבים להגן על הדמוקרטיה הישראלית. כאילו שלמשפחת עמיר יש עניין אישי עם רבין, שבוער בקרבה אפילו 20 שנה לאחר הרצח. הקונסנזוס נכפה על כולם: חייבים לגנות את דב־ ריו של עמיר, להסכים למעצרו. כמו בטקסי הזיכרון לרצח רבין — ההשתתפות חובה. היא "לא יכולה לחכות לפסטיבל רבין הבא", אמרה דוברת משרד המ־ שפטים, וגונתה פה אחד, והצוער שהצדיק את רצח רבין הודח מה־ קורס. כאילו שהלקח מרצח רבין הוא התנגדות לרצח פוליטי, ולא, אם כבר, ההפנמה שיש מחנה אחד שמשתמש בדמוקרטיה רק כשזה משרת את מטרותיו: כשמ־ תאים - הוא פועל במסגרתה, וכ־ שלא — מתעלם ממנה.

נתניהו מומחה לחולשו־ תיו האישיותיות של השמאל, והוא נועל אותו בתוך המחויבות לקוהרנטיות בין מושגים ולנא־ מנות התיאורטית לערכים. מאז רצח רבין נהפכה הדמוקרטיה בידי הימין לכלב השומר על הש־ מאל באופוזיציה. כצאן דמוקר־ טי הוא מוביל אותם ממלכודת סמנטית אחת לשנייה: לגנות את האלימות משני הצדדים, להרוס בתים של משפחות טרוריסטים משני הצדדים, לאשר מעצרים מינהליים משני הצדדים, לה־ תנגד להסתה לאלימות משני הצדדים. לא סתם הוא מתעקש להיות אורח הכבוד במפעל הזי־ כרון של רבין, חס וחלילה שלא יפסיק הפסטיבל הזה, שבו המדי־ נה כולה, בשמאלץ נוסטלגי, מר־ מה לגבי מה שקרה כאן לפני 20 שנה ומאז; פסטיבל שלם, שכל מטרתו היא לדכא את עוצמת היצרים הפוליטיים הנדרשת כדי להציל את המדינה מאלה שירשו אותה בשלוש יריות.

אורי משגב

אדם כזה או אחר

חרי 20 שנה, המחי־ קה הושלמה. ראש הממשלה בנימין נת־ ניהו רטן השבוע בוועדת החוץ והביטחון: "יש בימים האלה דיבורים מה היה קורה אם אדם כזה או אחר היה נשאר, זה לא רל־ וונטי". אדם כזה או אחר. אין לו שם ואין לו תואר, ודאי שלא הדר. לע־ תים המחיקה חוצה גבולות פולי־ טיים. אירוע הנצחה שיזמה מפלגת העבודה בירושלים נקרא "במו־ תו ציווה". כבר לא "במותו ציווה לנו את השלום". נפל השלום. מי־ שהו ציווה משהו. אירוע אחר בח־ סות המפלגה נקרא "ציווה לנו". לא במותו. רבין איש השלום ומותו הפכו למבוכה.

ובכל זאת, במדינה השוקעת לתהום הלאומנות והגזענות צריך לשמר איכשהו את הרבין הזה בג־ בולות הממלכתיות. בעיה. הפת־ רון שנמצא אינו עיקור (סטריליי־ זציה) של דמותו הפוליטית; זה כבר נעשה בעבר, בשנים שבהן עוד נדרש מעט קונסנזוס חמים. הש־ מאל ומחנה השלום כבר לא היו ממש בשלטון, אבל עדיין נתפ־ שו כחלק מהזרם המרכזי. בתקופה ההיא התמקדו פתאום באישיותו של רבין כאדם פרטי. רבין הסבא, האבא, הטניסאי.

היום זה לא מספיק. נחוצה עליית מדרגה בשביל ששר החי־ נוך הפונדמנטליסט יוכל לנאום בטקס הנצחה לרבין. בשביל שראש הממשלה הלוחם במופתי ובאבו מאון יוכל לשאת דברים על קברו. כדי שיו"ר הכנסת המתנ־ חל יוכל להרכין ראש לזכרו. אפי־ לו כדי שמפלגת העבודה הרדופה והמפוחדת תוכל להתייצב מאחו־ ריו בגאווה. כאן כבר לא מספיק לטשטש את ההיסטוריה, אלא נדרש שכתוב של ממש: מדיניות השלום של רבין פשוט נמחקת. רבין הופך ללוחם נחוש בטרור. זו־ לל ערבים לתיאבון ב־48' וב־67', וגם באינתיפאדה הראשונה. ביט־ חוניסט אדוק, שלכל היותר סטה מדרך הישר לעת זיקנה — וגם אז נותר תמיד סקפטי, פסימי, חשדן.

הפיתול הזה בעלילה מאפשר לימין "הממלכתי" לחיות בנוח עם ראש הממשלה המנוח. מרכז רבין הוציא בימים אלו לאור אסו־ פת מאמרים לציון 20 שנה לרצח. חלק לא מבוטל מהכותבים נמ־ נה עם הימין המתנחלי והציונות הדתית. ניכר שהוקל להם בשנים האחרונות. ראש מועצת יש"ע לשעבר דני דיין מאפיין את רבין כ"ציוני בכל רמ"ח אבריו", שנמצא באותו צד של המפה עם חנן פו־ רת והיה סולד מהשמאל בן ימינו. קרולין גליק, פובליציסטית המ־ קורבת לנתניהו, מבכה את הרצח מכיוון שהדביק לנרצח את מורשת אוסלו והפיח בה רוח חיים מחוד־ שת — על חשבון דמותו האמיתית כגיבור צבאי; היא קוראת להפריד בין הטעות לגיבור, ובמקביל לבטל את ההסכמים.

אחרים בימין כבר מתנערים לחלוטין מהחטוטרת, וגם מה־ ממלכתיות. יותר ממחצית הנ־ שאלים בסקר שנערך בקרב הנו־ ער הדתי סבורים שיגאל עמיר לא רצח את רבין. דוברת שרת המש־ פטים (!), טל בנש, צייצה השבוע בטוויטר: "רק עוד 364 יום לפס־ טיבל רבין הבא. לא יכולה לח־ כות". דניאלה וייס הבהירה: "קרה הרבה טוב מאז, יצאנו מחוזקים, ההתיישבות התחזקה". עירית לינור הצהירה ברדיו שלרצח לא קדמה הסתה מיוחדת.

נותר רק להזכיר את האמת לכל המכחישים והמתכחשים, ולו למען הפרוטוקול ההיסטו־ רי: יצחק רבין נרצח מכיוון שפ־ נה בשנותיו האחרונות לדרך השלום, האמין בכל לבו בשלום והתכוון לעשות כל מאמץ כדי להביא שלום. אם זה תקוע לכם כמו עצם בגרון, תיחנקו.